

Evropska eko oznaka

Neki proizvodi su označeni i Evropskom eko oznakom, koja se može nalaziti u sastavu energetske oznake kućanskog aparata ili se postavlja na aparat neovisno. Evropskom eko oznakom se označavaju proizvodi za koje postoje naučno utemeljene informacije o njihovom smanjenom uticaju na okoliš.

Potrošnja energije

Energetska oznaka sadrži podatke o potrošnji električne energije u kWh. Prilikom kupovine treba obratiti pažnju na ovaj podatak energetske oznake, kako bismo zaključili koliko električne energije i novaca možemo uštedjeti ukoliko izaberemo model A ili B klase.

Na primjer, frižideri A ili A++ klase imaju energetska efikasnost kao jedna sijalica od 100 W. Prosječan radni vijek frižidera je oko 10 godina i za taj period može uštedjeti oko 4 000 kWh električne energije ili oko 300 KM.

Stvarna potrošnja i ušteda energije zavise od načina korištenja i smještaja kućanskog aparata. Pored kupovine energetski efikasnih aparata, energiju i novac štedimo ukoliko se pridržavamo praktičnih savjeta koji nikoga ne koštaju.

Savjeti za uštedu električne energije

- Prati veš samo ako je mašina puna (mašina napunjena do pola troši oko 50% više energije),
- Preskočiti predpranje ukoliko veš nije puno prljav,
- Veš sušiti na suncu,
- Ako upotrebljavamo mašinu za sušenje, onda treba pustiti da se veš u mašini za pranje maksimalno centrifugira,
- Podesite frižider i hladnjak na optimalne temperature (frižider 5°C, hladnjak -18°C),
- Hladnjak je najbolje postaviti u prostoriju koja se ne zagrijava, kao što su ostava ili podrum, jer umanjenje temperature prostora za 1°C može donijeti uštedu od 4%.,
- Odlediti hladnjak barem 2 puta godišnje, zato što 5 mm leda povećava potrošnju energije za 30%,
- Nekoliko puta godišnje pažljivo otkloniti svu prašinu sa kondenzatora i rešetki frižidera i hladnjaka, kako bi vazduh slobodno strujao,
- Pri kuhanju koristiti tave, lonce, šerpe i drugo posuđe sa ravnim dnom, koji odgovaraju veličini ploče na električnom šporetu. Poklopljen lonac štedi 4x više energije od otvorenog,
- Koristiti štedne sijalice umjesto običnih, jer one imaju 8x duži vijek trajanja i troše 5x manje energije.

Centar za ekologiju i energiju

ENERGETSKE OZNAKE

Energija	Frižider
Proizvođač	Logo ABC 123
Tip/model	
Manja potrošnja energije	A
Veća potrošnja energije	
Potrošnja energije (kWh/godina) <i>(bazirano na osnovu rezultata standardnog mjerenja za 24 sata)</i>	X, YZ
Zapremina dijela za hladjenje u / Zapremina dijela za zamrzavanje u /	yxz yxz
Nivo buke (dB (A) re 1pW)	XZ

Centar za ekologiju i energiju Tuzla

Crnogorčevića 1; 75 000 Tuzla

Bosna i Hercegovina

Kontakt osoba: Admir Malkočević

tel: 00387(35) 249 311

admir.malkocevic@ceetz.org

www.ceetz.org

PODRŽANO OD STRANE VLADE KANADE
SUPPORTED BY THE GOVERNMENT OF CANADA
SOUTENU PAR LE GOUVERNEMENT DU CANADA

ŠTEDNJOM ENERGIJE ŠTEDIMO NOVAC!!!

Energetske oznake

Centar za ekologiju i energiju je od 01.01.2007. počeo sa implementiranjem projekta "Energetske oznake". Projekat ima za cilj podizanje svijesti o efikasnom korištenju energije i povećanje broja građana koji kupuju energetske efikasne kućanske aparate.

Koristimo energetske efikasne kućanske aparate

Energetski izvori na našoj planeti su ograničeni i zato ih je potrebno racionalno koristiti. Cijena energije, koju za svakodnevno djelovanje troše kućanski aparati, značajno opterećuje budžet domaćinstava. Kućanski aparati označeni energetske oznakama, omogućavaju kupcu prepoznavanje energetske učinkovitosti kućanskih aparata. Korištenje takvih aparata je više isplativo i umanjuje negativan uticaj na okoliš.

Energetske oznake obavezne u EU

Kućanski uređaji koji se proizvode unutar Evropske unije moraju biti označeni energetske oznakama. U grupu kućanskih aparata koji se označavaju spadaju:

- Hladnjaci i frižideri te njihove kombinacije
- Veš mašine
- Mašine za sušenje veša
- Kombinirane mašine za pranje i sušenje veša
- Mašine za pranje posuđa
- Električni šporeti
- Klima uređaji
- Svjetlosni izvori napajani iz mreže (sijalice)

Kategorije energetske efikasnosti u EU

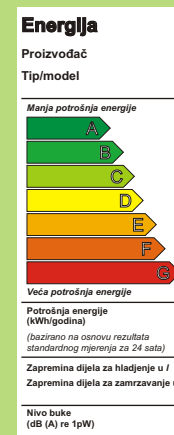
POTROŠNJA U ODNOSU NA REFERENTNI UREĐAJ	KATEGORIJA
<55%	A
55 - 75%	B
75 - 90%	C
90 - 100%	D
100 - 110%	E
110 / 125%	F
>125%	G

Kategorije su definirane tako da se potrošnja prosječnog evropskog kućanskog aparata (100%) nalazi između kategorija D i E.

Oblik i sadržaj energetske oznake

Energetska oznaka je sastavljena iz **osnovne oznake** i dodatne **trake sa podacima**. Osnovna oznaka koja se nalazi sa lijeve strane sadrži podatke o proizvođaču kućanskog aparata vrsti, tipu i modelu kućanskog aparata klasi efikasnosti te potrošnji energije. Vrijednosti specifične za pojedinu vrstu, tip i model kućanskog aparata dostavljaju se na dodatnoj traci sa podacima, koju proizvođač uređaja postavlja na predviđeno mjesto na osnovnoj oznaci.

OSNOVNA OZNAKA + **TRAKA SA PODACIMA** = **ENERGETSKA OZNAKA**

Klase energetske efikasnosti kućanskog aparata su označene sa strelicama od A do G, gdje su aparati A klase energetske najefikasniji. Aparati A klase troše približno 50% manje energije od aparata D klase, dok aparati G klase upotrebljavaju 25% više energije u odnosu na aparate D klase.

Partneri na projektu :

"Iskra - Tuzla" Tuzla

"ISKRA- AS" Tuzla

d.o.o. "Ultima" Tuzla